

Analýza vplyvov na služby verejnej správy pre občana
7.1 Identifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom
7.1.1 Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcej služby verejnej správy alebo vytvorenie novej služby?
<i>Zmena existujúcej služby (konkretizujte a popíšte)</i>
Nové práva koncových odberateľov vodíka (v domácnostiach): Návrh transponuje európsku smernicu a dopĺňa úpravu koncových odberateľov vodíka analogicky k úprave práv odberateľov elektriny a plynu. Občanovi (ako koncovému odberateľovi v domácnosti) vznikajú úplne nové práva na zmenu dodávateľa a právo na informácie o vyúčtovaní (rozšírenie energetických služieb štátu o novú komoditu – vodík).
<i>Nová služba (konkretizujte a popíšte)</i>
Ochranné opatrenia pred odpojením: Dodávateľ bude mať novú povinnosť informovať odberateľa vodíka v domácnosti o alternatívnych opatreniach na predchádzanie odpojenia z dôvodu neplnenia zmluvných povinností. Nová kompetencia ÚRSO pre alternatívne riešenie sporov (ARS): Návrh novelizuje zákon o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a „určuje príslušnosť ÚRSO na alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov vyplývajúcich zo zmlúv o pripojení do vodíkovej distribučnej siete a zmlúv o združenej dodávke vodíka“. Pre občana-spotrebiteľa to znamená vytvorenie novej možnosti (služby), kde môže podať návrh na ARS v prípade sporu s dodávateľom vodíka.
7.1.2 Špecifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom
<i>Názov služby</i>
<i>Platná právna úprava, na základe ktorej je služba poskytovaná (ak ide o zmenu existujúcej služby)</i>
<i>Subjekt, ktorý je na základe platnej právnej úpravy oprávnený službu poskytovať</i>
7.1.3 O aký vplyv na službu verejnej správy ide?
<i>Priamy vplyv (popíšte)</i>
Nová kompetencia ÚRSO pre alternatívne riešenie sporov (ARS): Návrh novelizuje zákon o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a „určuje príslušnosť ÚRSO na alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov vyplývajúcich zo zmlúv o pripojení do vodíkovej distribučnej siete a zmlúv o združenej dodávke vodíka“. Pre občana-spotrebiteľa to znamená vytvorenie novej možnosti (služby), kde môže podať návrh na ARS v prípade sporu s dodávateľom vodíka. Ide o priamy vplyv (zavádza sa nová možnosť riešenia sporu pod patronátom štátneho orgánu).
<i>Nepriamy vplyv (popíšte)</i>
7.2 Vplyv služieb verejnej správy na občana
7.2.1 Náklady

<i>Zníženie priamych finančných nákladov</i>
<i>Bez zníženia priamych finančných nákladov</i>
<i>Zvýšenie priamych finančných nákladov</i>
<i>Bez zvýšenia priamych finančných nákladov</i>
<i>Zníženie nepriamych finančných nákladov</i>
<i>Bez zníženia nepriamych finančných nákladov</i>
<i>Zvýšenie nepriamych finančných nákladov</i>
<i>Bez zvýšenia nepriamych finančných nákladov</i>
7.2.2 Časový vplyv
<i>Zvýšenie času vybavenia požiadavky (popíšte)</i>
<i>Zníženie času vybavenia požiadavky (popíšte)</i>
7.2.3 Ktorá skupina občanov bude predloženým návrhom ovplyvnená? <i>Špecifikujte skupinu občanov, ktorá bude návrhom ovplyvnená (napr. držiteľia vodičských oprávnení). Aká je veľkosť tejto skupiny?</i>
7.2.4 Vyplývajú z návrhu pre občana pri vybavení svojej požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?
<i>Nové povinnosti (identifikujte)</i>
<i>Zanikajúce povinnosti (identifikujte)</i>
7.3 Vplyv na procesy služieb vo verejnej správe
7.3.1 Ktoré sú dotknuté subjekty verejnej správy? <i>Ktoré subjekty verejnej správy sú účastné procesu poskytnutia služby?</i>

7.3.2 Vyplývajú z návrhu pre orgán verejnej správy pri vybavení požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?
<i>Nové povinnosti (identifikujte)</i>
<i>Dodávateľ bude mať novú povinnosť informovať odberateľa vodíka v domácnosti o alternatívnych opatreniach na predchádzanie odpojenia z dôvodu neplnenia zmluvných povinností, nová kompetencia ÚRSO pre alternatívne riešenie sporov.</i>
<i>Zanikajúce povinnosti (identifikujte)</i>
<i>Zánik Komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách.</i>

Metodický postup pre analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana

Cieľom služieb je uspokojovať ľudské potreby, a preto je nevyhnutné organizovať výkon verejnej správy a jej služieb tak, aby bol stredobodom pozornosti občan a uspokojenie jeho životných potrieb. Občanom je v kontexte tejto analýzy fyzická osoba, ktorá nevykonáva podnikateľskú činnosť alebo inú činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba. Hlavným očakávaným prínosom modernej, efektívnej a občanovi dobre slúžiacej verejnej správy je odbremenenie občana od zbytočnej záťaže a zabezpečenie komfortných, rýchlych a nákladovo efektívnych služieb. Na tento účel je potrebné realizovať viacero opatrení na technologickej, logistickej a optimalizačnej úrovni. Primárnym cieľom tejto analýzy je preto posudzovať vplyvy každého predkladaného návrhu na služby verejnej správy pre občana (skrátene aj „služba pre občana“) v tomto kontexte.

Službou verejnej správy v kontexte tejto analýzy je potrebné chápať úkony, ktoré sú realizované a poskytované občanom v rámci jednotlivých segmentov verejnej správy. Uspokojovanie životných potrieb občanov pri kontakte s orgánmi verejnej správy sa premieta do tzv. životných situácií¹ (napr. narodenie dieťaťa, sobáš, presťahovanie), ktoré sú chápané ako situácie, v ktorých sa občan môže počas svojich životných etáp ocitnúť², t.j. životné situácie týkajúce sa interakcie občana a verejnej správy.

Posudzovanie vplyvov na procesy verejnej správy je v kontexte tejto analýzy sekundárnym cieľom, nakoľko efektívne nastavené procesy predpokladajú poskytovanie kvalitných služieb. Preto každý nový návrh alebo novela existujúceho zákona sa musí zohľadniť do poskytovania služby, ktorá je realizovaná prostredníctvom procesu. Vplyv na procesy realizované verejnou správou je možné sledovať na úrovni vzniku požiadaviek (typ a frekvencia) a dobe realizácie požiadaviek (často dané konkrétnym zákonom alebo, ak nie je uvedené inak, podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní /správny poriadok/ v znení neskorších predpisov).

Bod 7.1. Identifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom

7.1.1 Predpokladá predložený návrh zmenu existujúcej služby verejnej správy alebo

¹ Príkladmo uvedené na: <http://slovensko.sk/sk/zivotne-situacie>

² <http://ec.europa.eu/idabc/en/document/1644/5848.html>

vytvorenie novej služby?

- *Zmena existujúcej služby verejnej správy* - zmena v spôsobe a podmienkach poskytovania služby, ktorá je definovaná v platnej právnej úprave. Zmenou môže byť frekvencia poskytovania služby, počet potrebných dokumentov na vybavenie, počet subjektov verejnej správy, ktoré potrebuje k vybaveniu služby občan kontaktovať, či spôsob poskytovania informácií medzi subjektmi ktoré poskytujú službu a iné. Napr. zavedenie služby IOMO (integrované obslužné miesto občana), v rámci ktorej je poskytované vydávanie výpisov a odpisov z Registra trestov, výpisov z Obchodného registra a výpisov z listov vlastníctva elektronicky.
- *Nová služba verejnej správy* - služba verejnej správy, ktorá v platnej právnej úprave doposiaľ nebola definovaná a návrh predpokladá jej zavedenie. Napríklad v minulosti zavedenie možnosti podania žiadosti o rezerváciu termínu na dopravnom inšpektoráte prostredníctvom internetu; oznámenie o vyhotovení dokladu (občiansky preukaz, vodičský preukaz, cestovný pas) formou SMS.

7.1.2 Špecifikácia služby verejnej správy, ktorá je dotknutá návrhom

- *Názov služby* - napr. podanie žiadosti o vydanie výpisu z listu vlastníctva
- *Platná právna úprava, na základe ktorej je služba poskytovaná* - napr. zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov
- *Subjekt, ktorý je na základe platnej právnej úpravy oprávnený službu poskytovať* - napr. okresný úrad.

7.1.3 O aký vplyv na službu verejnej správy ide?

- *Priamy vplyv* – taký vplyv na službu verejnej správy, ktorá sa posudzovaným návrhom zavádza alebo mení . Napr. zmena Zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý môže priamo meniť spôsob vydávania výpisov z Registra trestov.
- *Nepriamy vplyv* – taký vplyv na službu verejnej správy, ktorá nie je priamo ustanovená v posudzovanom návrhu , ale má na ňu vplyv. Napr. zmena Zákona č. 145/1995 Zb. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje výšku správneho poplatku za vyhotovenie výpisu z Registra trestov a tým nepriamo ovplyvňuje službu vydávania výpisov z Registra trestov.

Bod 7.2 Vplyv služieb verejnej správy na občana

7.2.1 Náklady

- *Priame finančné náklady* – sú odvodené z konkrétnej priamej povinnosti previesť určitú sumu peňazí štátu alebo príslušnému orgánu verejnej správy (napr. poplatok za vystavenie stavebného povolenia, správne poplatky, registračný poplatok, a iné).
 - *Zníženie/zvýšenie priamych finančných nákladov* na vybavenie požiadavky – v porovnaní so súčasnosťou

Príklad

Zvýšenie správneho poplatku (t.j. zvýšenie priamych finančných nákladov) predstavuje negatívny vplyv na dostupnosť služby. Zníženie správneho poplatku (t.j. zníženie priamych

finančných nákladov) predstavuje

pozitívny vplyv na dostupnosť služby.

- *Nepriame finančné náklady* – sú náklady, ktoré musí občan vynaložiť na vybavenie žiadosti alebo iného obdobného úkonu, ktoré síce nie sú priamo v platnej právnej úprave definované ako nevyhnutné pre dosiahnutie výsledku služby (napr. správne poplatky), ale bez ktorých by fakticky nebolo možné, aby občan vôbec mohol požiadať o vybavenie žiadosti alebo uskutočniť iný obdobný úkon (napr. zvýšené náklady na dopravu k miestu poskytovania služby, náklady nevyhnutné k zabezpečeniu prístupu k elektronickým službám, internetu).
- *Zníženie/zvýšenie nepriamych finančných nákladov* na vybavenie požiadavky – v porovnaní so súčasnosťou

7.2.2 Časový vplyv

Časový vplyv - čas potrebný na dosiahnutie požadovaného výsledku služby resp. na riešenie životnej situácie. Do času potrebného na riešenie sa započítava časový úsek od podania žiadosti na poskytnutie služby alebo iný obdobný úkon, ktorý smeruje k prvému kroku k začatiu konania pred orgánom verejnej správy až po finálny výsledok žiadanej služby, napr. od podania žiadosti o zápis vlastníckeho práva k nehnuteľnosti do katastra nehnuteľností až po vydanie výpisu z listu vlastníctva, od podania žiadosti o výpis z registra trestov do doručenia výpisu, od podania žiadosti o prevedenie verejnej listiny do elektronickej podoby zaručenou konverziou prostredníctvom notára alebo jednotného kontaktného miesta okresného úradu. Proces získania výsledku služby je komplexný súbor úkonov zahŕňajúci viacero dotknutých subjektov. Čas potrebný na získanie požadovaného výsledku služby by mal preto obsahovať nielen čas stanovený zákonnou (resp. inou) lehotou, ale aj čas ktorý je potrebný na zabezpečenie jednotlivých povinných náležitostí (podkladových dokumentov/potvrdení/rozhodnutí) k dosiahnutiu výsledku služby.

Príklad

Pri podaní žiadosti o získanie vodičského preukazu sa do času potrebného na vybavenie započítava:

- a) Získanie zdravotnej spôsobilosti (1 deň).*
- b) Absolvovanie vodičského kurzu v autoškole (0 až 12 mesiacov).*
- c) Žiadosť o udelenie vodičského oprávnenia (povinnosť autoškoly v lehote do 6 mesiacov od ukončenia vodičského kurzu podľa § 80 ods. 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení čl. I zákona č. 430/2015) kurzu).*
- d) Skúška musí byť vykonaná do 6 mesiacov od určenia prvého termínu (dopravný inšpektorát určí termín do 30 dní), s možnosťou predĺženia termínu maximálne o 3 mesiace zo závažných dôvodov (§ 17 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).*
- e) Žiadosť o vydanie vodičského preukazu (najskôr v deň udelenia vodičského oprávnenia môže byť požiadané o vydanie vodičského preukazu – v lehote do 30 dní, alebo na výslovnú žiadosť poplatníka je možné vyhotoviť vodičský preukaz urýchlene do 2 pracovných dní, pričom správny poplatok sa vyberie do výšky štvornásobku príslušnej sadzby v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov).*

Výsledným časom potrebným na získanie vodičského preukazu je interval vypočítateľný podľa lehôt vyššie uvedených platných právnych predpisov.

- *Zvýšenie času vybavenia požiadavky* – v porovnaní so súčasnosťou
- *Zníženie času vybavenia požiadavky* – v porovnaní so súčasnosťou

7.2.3 Ktorá skupina občanov bude predloženým návrhom ovplyvnená?

Špecifikácia skupiny - identifikovanie konkrétnej skupiny občanov, napr. držiteľov vodičského oprávnenia, držiteľov občianskych preukazov, držiteľov cestovných pasov, vlastníkov nehnuteľností, vlastníkov motorových vozidiel.

Veľkosť skupiny - určí sa v zmysle počtu občanov dotknutých zmenou.

Občan – v kontexte tejto analýzy fyzická osoba, ktorá nevykonáva podnikateľskú činnosť alebo inú činnosť ako samostatne zárobkovo činná osoba.

7.2.4 Vyplývajú z návrhu pre občana pri vybavení svojej požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?

- *Nové povinnosti* - nové povinné úkony alebo náležitosti, ktoré sú vyžadované od občana k vybaveniu jeho požiadavky (napr. predloženie dokumentu alebo zavedenie novej oznamovacej povinnosti) pričom podľa aktuálne platnej právnej úpravy uvedenú povinnosť občan nemá.
- *Zanikajúce povinnosti* - povinné úkony alebo náležitosti, ktoré v porovnaní s aktuálne platnou právnou úpravou návrh už nevyžaduje a tým znižuje administratívnu záťaž občana. Napr. zánik povinnosti fyzickej prítomnosti občana pri vybavovaní služby za predpokladu možnosti vybavenia žiadosti elektronickou podobou.

Bod 7.3 Vplyv na procesy služieb vo verejnej správe

Proces verejnej správy - súbor vecne súvisiacich a procesne nadväzujúcich úkonov verejnej správy v rámci vybavovania služby pre občana, ktorý môže zahŕňať úkony viacerých dotknutých subjektov verejnej správy (pozn. subjektmi verejnej správy v kontexte tejto analýzy nie sú napr. dôchodkové správcovské spoločnosti a životné poisťovne).

7.3.1 Ktoré sú dotknuté subjekty verejnej správy?

Subjekty verejnej správy zúčastnené na procese poskytnutia služby – subjekty, ktoré sú poskytovateľom služby alebo sú povinne alebo fakultatívne zúčastnené na procese poskytnutia služby vytváraním špecifických výstupov pre občana alebo poskytovateľa služby.

Príklad

Pri životnej situácii zmeny trvalého pobytu je subjektom poskytujúcim službu mestský alebo miestny úrad, ktorý priamo túto zmenu vykoná a subjektom účastným procesu poskytnutia služby môže byť aj okresný úrad, ktorý k možnosti uskutočnenia služby vydá výpis z listu vlastníctva. Občan je následne povinný požiadať Policajný zbor o vydanie nového dokladu totožnosti z dôvodu zmeny trvalého pobytu.

7.3.2 Vyplývajú z návrhu pre orgán verejnej správy pri vybavení požiadavky nové povinnosti alebo zanikajú už existujúce povinnosti?

- *Nové povinnosti* - povinné úkony alebo náležitosti, ktoré je potrebné realizovať pri vybavovaní požiadavky občana (napr. zavedenie novej oznamovacej alebo evidenčnej povinnosti) pričom podľa aktuálne platnej právnej úpravy uvedenú povinnosť subjekt verejnej správy nemá.
- *Zanikajúce povinnosti* - povinné úkony alebo náležitosti, ktoré v porovnaní s aktuálne platnou právnou úpravou návrh už nevyžaduje a tým zjednodušuje realizáciu procesu. Napr. ak možnosť doručenia dokumentu občanovi v elektronickej podobe ruší povinnosť zasielania dokumentu v listinnej podobe.

Zdroje:

Pri procese posudzovania vplyvov na služby verejnej správy pre občana je možné získať informácie a údaje napríklad z nasledujúcich zdrojov:

- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a jeho rozpočtové a príspevkové organizácie³, a
preddavkové organizácie (t.j. krajské riaditeľstvá Policajného zboru, krajské riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru a okresné úrady),
- orgány a inštitúcie verejnej správy,
- Štatistický úrad Slovenskej republiky.

³ § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov